

Osmákov

Obsah

- ▶ Valentýn s. 3
- ▶ Jak se slaví svátky u nás a jak ve světě s. 4
- ▶ Velikonoční křížovka s. 5
- ▶ Velikonoční tradice a zvyky s. 6-8
- ▶ Recept na muffiny s. 9
- ▶ Knižní tipy s. 10
- ▶ Vyprávění o letní krajině s. 11
- ▶ Rozhovor s. 12-13
- ▶ Hydroponie s. 14-15
- ▶ Komiksy s. 16

Valentýn

- ▶ Den svatého Valentýna se slaví v anglosaských a dalších zemích každoročně 14. února jako svátek lásky. Je to den, kdy se tradičně posílají dárky, květiny, cukrovinky a pohlednice s tematikou stylizovaného srdce jako symbolu lásky. V poslední době se tento svátek šíří i v kontinentální Evropě, do určité míry z komerčních důvodů.
- ▶ Svátek je pravděpodobně odvozen od svátku Lupercalia slavném ve starověkém Římě. V předvečer tohoto dne byly do “urny lásky” vloženy lístečky se jmény dívek. Každý mladý muž potom tahal lístek a dívka, jejíž jméno si vytáhl, se měla stát jeho “miláčkem” v následujícím roce.
- ▶ Legenda také říká, že den svatého Valentýna začal být známý až díky knězi Valentýnu Claudiovi II. Tehdejší vládce Říma svým vojákům zakazoval zasnuby i svatby. Báł se, že by chtěli zůstat doma u svých rodin a neodešli tak do boje. Valentýn vzdoroval vládci a tajně oddával mladé páry. Byl zatčen a 14. února i popraven. Svátek Lupercalia splynul s oslavami mučednictví sv. Valentýna, a tak vznikl romantický svátek, který se nyní slaví po celém světě.

Jak se slaví svátek sv. Valentýna a Velikonoce u nás v Česku a jak se tyto svátky slaví v USA?

▶ Napadlo mě, že bych srovnala, jak se tyto dva svátky slaví v Česku a v USA.

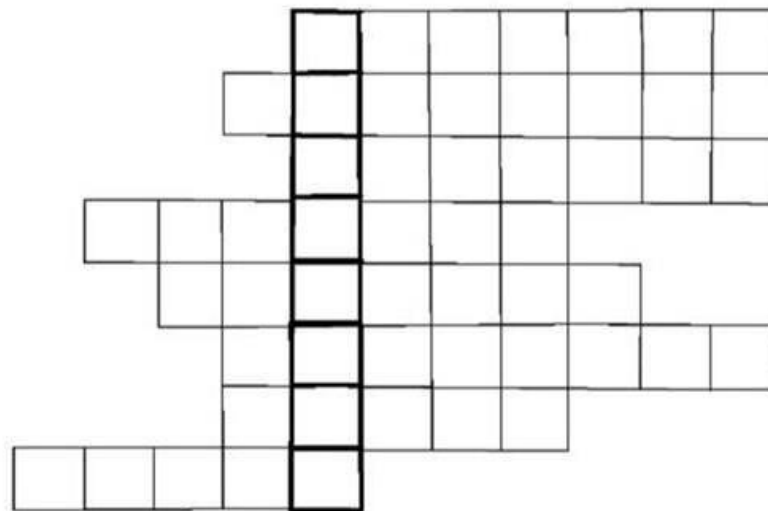
▶ **Svatý Valentýn**

V USA není člověk, který by tento svátek neslavil, zatímco u nás je to trošku jiné. V České republice se tento svátek začal slavit určitě později. Myslím si, že ho Češi tak trochu napodobují podle Američanů. V obchodech se prodávají plyšová medvědi se srdíčky a muži kupují ženám květiny. V USA si asi více píše valentýnky a hádají, kdo je komu psal. Tento svátek si více užívají spíše starší lidé než malé děti.

▶ **Velikonoce**

Vždycky když začíná jaro, těším se, že budeme brzy slavit i Velikonoce. Velikonoce mám moc ráda. I když si myslím, že je rozdíl v tom, jak je kdo slaví. Jinak je slaví věřící a jinak nevěřící. Co máme ale společného je dobré jídlo a symbol vajíček. Těším se na spoustu dobrého jídla, baví mě barvit a zdobit vajíčka. Na pomlázku se moc netěším, protože jsem holka a vždy jsem mokrá od hlavy až k patě. To v USA mají děti větší zábavu. Rodiče jim jeden den schovají různě po domě a po zahradě vajíčka a děti je na druhý den musejí hledat. Strašně se mi líbí tento zvyk a je škoda, že se nedodrhuje i u nás. Každý národ slaví svátky podle svého. Každý je zvyklý na něco jiného.

Velikonoční křížovka

- ▶ 1. Název jídla z naklíčeného hrachu, které se tradičně jedlo o první postní neděli.
- ▶ 2. tradiční symbol Velikonoc, mládě malého polního savce
- ▶ 3. název středy před Velikonocemi
- ▶ 4. Květy vrby, které se na květnou neděli svědí v kostele.
- ▶ 5. symbol nového života
- ▶ 6. „cop“ z vrbových proutků
- ▶ 7. symbol vzkříšení Ježíše Krista
- ▶ 8. Jak se nazývá pátek, kdy se podle tradice otevírá země, aby vydala své poklady?

Velikonoční tradice

Velikonoce jsou časem oslav a veselí. Váže se na ně mnoho zvyků a tradic, k jejichž uskutečnění je potřeba vynaložit nějaké úsilí nebo jen tak zajít na nákup. Prodávají se například velikonoční pohledy, ozdoby nebo cukroví v podobě velikonočních vajíček, beránků nebo zajíčků.

Beránek

Jedna z nejznámějších tradic je pečení beránka. Velikonoční beránek je tradiční pečivo. V židovské tradici představoval beránek Boží stádo, které vede Hospodin. Zároveň Židé na Velikonoce pojídali beránka jako připomínku svého vysvobození z Egypta.

Kočky

Větvičky jívy-takzvané kočky- se světí na Květnou neděli. Posvěcené kočky se pak dávaly ke kříži v domácnostech nebo k svatým obrázkům. Zapichovaly se i na okraj pole, aby chránily úrodu. Tradice vychází z křesťanského příběhu, podle kterého vítali obyvatelé Jeruzálema přicházejícího Ježíše palmovými ratolestmi. V dnešní době je lidé chodí trhat a dávají je na stůl do vázy.

Zajíček

Ačkoli mnoho nenáboženských tradic má své kořeny v křesťanské symbolice, některé velikonoční symboly můžeme vystopovat až z předkřesťanské doby. Například zajíček má zřejmě původ v pohanských rituálech oslavujících příchod jara, avšak např. v byzantské ikonografii představoval zajíc Krista. Symbolika zajíce pochází z tradice oslav svátku pohanské bohyně plodnosti Eostre. Z jejího jména je odvozeno slovo Easter, anglický název křesťanských Velikonoc. Podle legendy bohyně Eostre proměnila ptáčka, který umrzl ve vánici v zajíce. On pak z vděčnosti každé jaro kladl vejce jako pták.

Prastarou tradicí je hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapci chodí po domácnostech svých známých a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy. Nejznámější velikonoční koledou je tato krátká říkanka: "Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný, nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný...". V některých oblastech ženy mohou pomlázku oplatit odpoledne, kdy vylévají na muže a chlapce kbelíky studené vody.

Jiný výklad pomlázky – odvozeno od pomlazení, tj. omlazení. Muži používají mladé proutí s největším podílem „životní síly“, kterou tak předávají vyšlehané osobě. Z téhož důvodu ženy dávají jako odměnu za omlazení vajíčko, prastarý symbol nového života.

Malování vajec (kraslice)

Velikonoční kraslice je natvrdo uvařené nebo vyfouknuté vejce ozdobené různými výtvarnými technikami. Slouží ženám a dívkám jako odměna pro koledníka za tzv. pomlazení. Už od pradávných dob bylo vejce symbolem zrození a života.

Velikonoční zvyky

- ▶ Mezi základní zvyky a znaky patří pletení pomlázek, koledování, recitování básniček, polévání vodou a mnoho dalšího. Bohužel se tyto tradice většinou dodržují jen na vesnicích, kde jsou velice významnou kulturní a společenskou událostí. Je také tradicí upéct nebo alespoň koupit velikonočního beránka, který je symbolem Velikonoc od nepaměti.

Jakub Titze

Nádivkové muffiny (slané muffiny)

SUROVINY:

- ▶ hrnku mouky
- ▶ ¾ lžičky prášku do pečiva
- ▶ 1 lžice italského koření
- ▶ Špetka soli
- ▶ ¾ hrnku mléka
- ▶ 1 vejce
- ▶ 1 hrnek strouhaného sýru
- ▶ 1 hrnek slaniny

PŘÍPRAVA:

Předehejte si troubu na 190°C. Smíchejte mouku, prášek do pečiva, koření a sůl. Vyšlehejte mléko a vejce, vmíchejte zbytek přísad. Rozdělte směs do košíčků a pečte cca 20-25 minut.

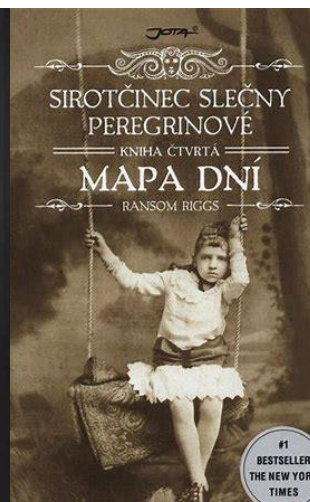

Laura Mokrášová

Knižní tipy

Sirotčinec slečny Peregrinové

Tato série pěti napínavých knih vás přenese do úplně jiného světa. Začíná to opravdu zvláště. Jacob se pokusí zachránit svého dědečka, ale je už příliš pozdě. Ten netvor, kterého však zahlédl mu nedá spát. Dědeček mu byl vždy blízký, jen když Jacob povyrostl, na příběhy, které mu děda vyprávěl, už nevěřil. Byly v něm totiž podivné děti, které měly různé nadlidské síly. Nechtělo se mu věřit, že by to, co jeho děda prožil, mohla být pravda. Jednoho dne s otcem dojedou na ostrov, kde podle zápisků měl být sirotčinec s dětmi z příběhů. Ten však byl vybombardován před více než sto lety. To ale nedává smysl, a tak Jacob pátrá dál. Prohledává sirotčinec ve snaze najít další vodítka. Jacob se rozhodne prozkoumat sirotčinec opravdu podrobně. Avšak místo toho, aby objevil děti on, objeví ony jeho. Mohl by snad i on mít něco čím vyniká?

Daniela Trojanová

Vyprávění o letní krajině

Každý rok, jakmile začne léto, najdu si místo, kde se krásně přemýšlí, dobře relaxuje a je tam hlavně klid. Nejlepší je, když je to místo blízko vody. Jedno takové místo vám popíšu. Je to místo, na kterém se cítím spokojený. Je tu krásně jako doma. Místo bez lidí a starostí. Celé místo pokrývají teplé paprsky hřejivého sluníčka. Nejhezčí je pro mě však pohled na vodu, ve které se promítá obraz nádherné tajemné krajiny, která září pestrobarevnými barvami. Rostou tu úžasně rozkvetlé a růžové stromy s barevnými listy, voda je průzračná. V tom úžasném tichu se občas ozvou podivné zvuky. Aha, to jen dvě žáby se rozhodly osvěžit vodou z průzračného rybníka. I ony mají radost z léta a takového počasí. Na stromě se probouzí ptáček a začíná zpívat melodii. Po nějaké době přemýšlení se začíná ochlazovat. Žabky se schovávají do rákosí, ptáček se ukrývá do hnízda a já tam zůstávám sám. Začíná se stmívat, a tak se rozhoduji, že opustím své klidné místo. Prázdniny jsou dlouhé, a proto i já doufám, že se sem budu moci někdy vrátit.

Marek Drahošan

Rozhovor se staniční sestrou v Domě sociálních služeb

Rozhovor se staniční sestrou v Domě sociálních služeb

Už nějakou dobu nás všechny obklopuje doba koronavirová. Mnozí lidé nemají, kde pracovat, ale jak to vypadá u lidí, co pracují jako prioritní skupina? Měla jsem tu možnost si promluvit se zástupkyní vedoucího Domu sociálních služeb, staniční sestrou Mgr. Petrou Margietovou.

Jak zvládají senioři koronavirovou dobu?

„Senioři s demencí si příliš neuvědomují ztrátu sociálních kontaktů. Ale senioři orientovaní trpí nedostatkem sociálních kontaktů se svými rodinami. Někteří bývají plačtiví, jiní upadají do depresí.“

Máte dostatek roušek a dezinfekce?

„Používáme pouze respirátory FFP2 a dezinfekci anti-covid. Jsme zásobováni Městskou nemocnicí Ostrava Fifejdy v dostatečném množství.“

Jak prožíváte tuto dobu? Byla práce před koronavirem jednodušší?

„Práce před koronavirem byla jednodušší. V současnosti se personál ze stanic nesmí potkávat, předávka služeb je náročnější, také nejsou povoleny kolektivní a aktivizační akce pro seniory.“

Byly už nějaké problémy kvůli současné situaci?

„Při výskytu koronaviru u seniorů se musely zřídit izolační pokoje. Větší problém bylo udržet pozitivně testované seniory na izolačních pokojích, které se zamykat nesmějí a senioři opatření nechápou.“

Je všechen personál naočkovaný?

„Personál je naočkovaný ze 75 %, někteří nevyužili možnost očkování a někteří byli čerstvě po onemocnění Covid 19, a proto nebylo nutné je prozatím očkovat.“

Budete očkovat i seniory? Pokud ano, víte kdy?

„Očkování seniorů probíhalo současně s očkováním zaměstnanců, pouze tři odmítli“.

Měli jste v práci dostatek personálu kvůli nemocím?

„I personál DSS (Domu sociálních služeb) byl v karanténě, ale jejich nepřítomnost neovlivnila péči o seniory, jelikož se personál prostřídal z různých stanic a bylo tedy o seniory dostatečně postaráno.“

Mohou lidé navštěvovat své příbuzné?

„Zákaz návštěv dle nařízení vlády platí i pro naše zařízení. Výjimku umožňujeme pouze rodinám, jejichž senior je v terminálním stavu. Pevně věřím, že doba koronavirová do léta skončí a příbuzní pak budou moci své seniory zase navštěvovat.“

Děkuji za rozhovor

Soňa Vojkovská

Hydroponie

Protože se blíží jaro, přináším vám menší článek o hydroponii.

Hydroponie je obdoba normálního pěstování rostlin v půdě. Až na to, že v hydroponii se používá většinou voda s přidanými hnojivy nebo nějaký sypký materiál.

Hydroponie se dělí podle systému:

Uzavřený cirkulační systém

Plovoucí desky

Kryté žlaby

Uzavřený cirkulační systém

Jak už z názvu vyplívá funguje na bázi cirkulující vody s tekutým hnojivem.

Plovoucí desky

Jedná se např. o plastový box (nejlépe nějaký pevnější a kvalitnější) překrytý víkem.

Na dně se nachází voda s přidaným hnojivem.

Sazenice jsou umístěny v dírách ve víku s kořeny ponořenými ve vodě.

Kryté žlaby

O tomto typu nemám žádné informace, takže ho přeskočíme.

Výhody:

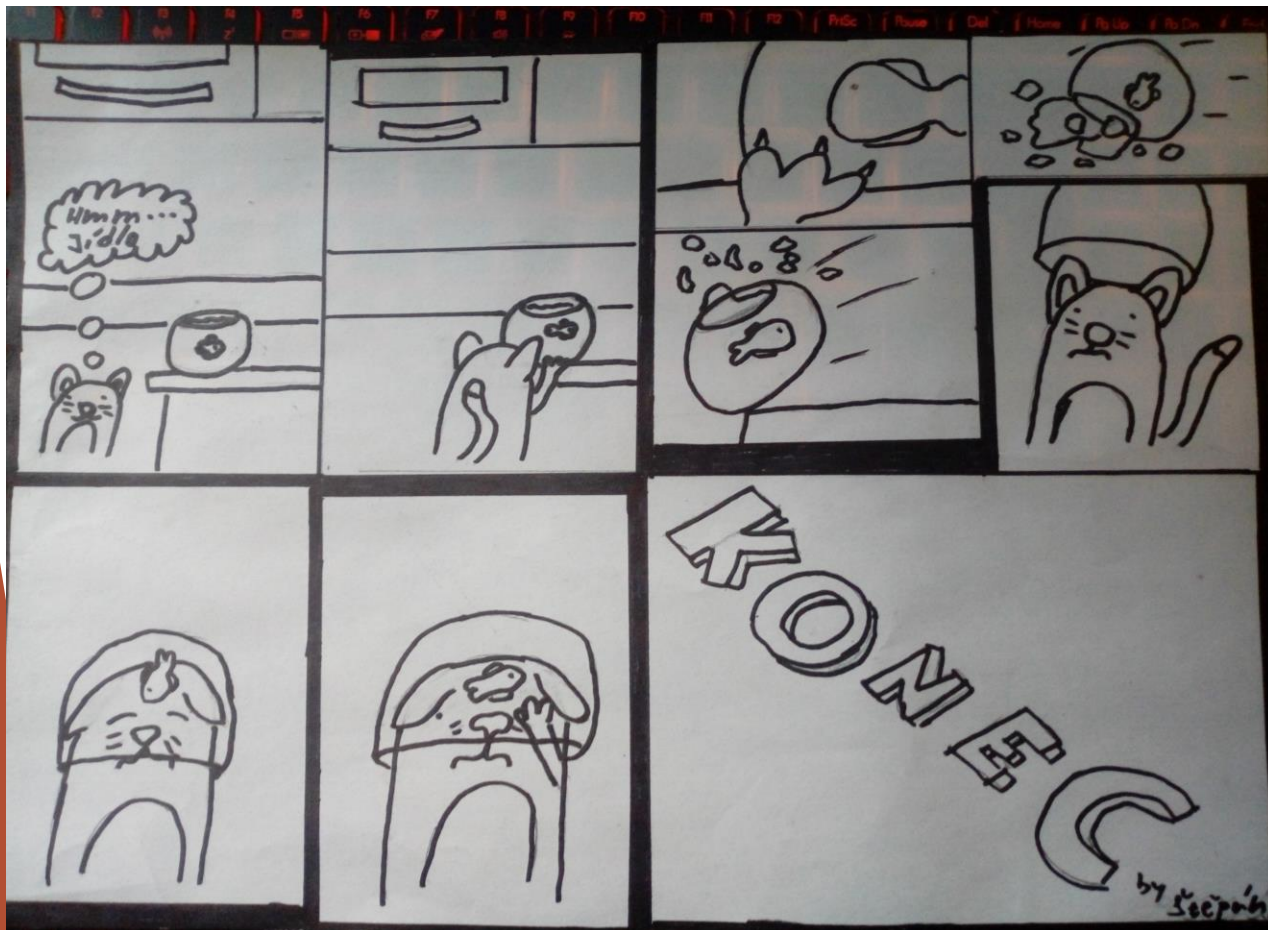
- ▶ vhodné pro alergiky
- ▶ kontrola přesné skladby živin
- ▶ rychlejší zakořenění
- ▶ rychlejší růst
- ▶ méně častá zálivka
- ▶ méně časté přesazování

Nevýhody:

- ▶ zničení rostlin přímým slunečním světlem a větrem

Štěpán Resler

Štěpán Resler

Patrik Vyparina

